

Thomas van Lanschot

Thomas Frans Josef van Lanschot is geboren op 12 juli 1921 in Helvoirt. Hij was de zoon van Frans Johan van Lanschot en Maria Johanna Henrica van Meeuwen. Hij kwam uit een gezin met 5 zonen en 3 dochters. Zijn vader was burgemeester van Den Bosch. Ze woonden voor de oorlog op huize Zwijnsbergen in Helmond. Het gezin was katholiek.

Thomas was, net als zijn broers, actief bij Scouting. Zijn vader gaf een toespraak in de gemeenteraad in aanloop naar de 5^e Wereld Jamboree over de waarde van Scouting. Hij zei onder andere: *Mijn jongens doen dapper mee aan die beweging en ik ondervind wat een goede invloed er op de jeugd vanuit gaat*. Vervolgens deed hij een oproep om een straat naar de oprichter Baden-Powell te vernoemen. Het voorstel werd met algemene stemmen in de raad aangenomen.

Aan het begin van de oorlog studeerde Thomas aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Op 12 maart 1943 werd de loyaliteitsverklaring gepubliceerd. Van de 14.600 studenten in Nederland tekenden op 10 april 1943 ongeveer 2.200 studenten (15%) de verklaring. Iedereen die de verklaring niet had ondertekend, inclusief de meisjes, moest zich op 6 mei melden voor Arbeitseinsatz. Toen dit nieuws zich verspreidde, tekenden nog 1.550 studenten de verklaring zodat uiteindelijk een kwart van de studenten ondertekend hebben. 3800 studenten melden zich voor de Arbeitseinsatz en zij werden naar Duitsland gestuurd. De overige weigeraars doken onder.

Thomas dook onder bij de bevriende familie Sandberg tot Leuvenum in Huize Leuvenum, mogelijk omdat hij weigerde te tekenen. Hij gebruikte de schuilnaam Marinus Hendrik Maas (Den Dungen, 12 juli 1918) en zou rentmeester zijn. Op Leuvenum kregen onderduikers en vluchtelingen na de Slag om Arnhem onderdak en eten. Vader en zoon Sandberg waren actief in het verzet, Op 29 januari 1945 deden de Duitsers een inval in het huis. Sandberg, zijn vrouw Ernestine Fernande de Beaufort (1886-1985) en hun zoon jhr. mr. Rudolph Antoni Peter Sandberg (1912-1945) werden gevangengenomen en weggevoerd. Ook Thomas werd gearresteerd, samen met Roelof, een andere onderduiker. Ze gingen naar de Koning Willem III Kazerne in Apeldoorn en daar werden de mannen van de vrouwen gescheiden. Op 27 februari 1945 werd hij door de Sipo vanuit Apeldoorn naar Kamp Amersfoort gebracht. Daar werd hij onder zijn schuilnaam ingeschreven en kreeg nummer 11006. Met 400 man ging hij op 15 maart 1945 per trein naar concentratiekamp Neuengamme. Vervolgens ging hij door naar Wöbbelin. In de bossen van Wöbbelin werd eind 1944 een onderafdeling van het concentratiekamp Neuengamme gevestigd met de naam Reiherhorst. Het kamp was nog niet klaar toen de gevangenen arriveerden en de omstandigheden waren slecht. Op 2 mei werd dit kamp bevrijd door de Amerikanen en zij brachten Thomas naar de chirurgische afdeling in het ziekenhuis in Ludwigslust.

Thomas overleed op 17 mei 1945 in Ludwigslust aan de geleden ontberingen. Hij werd begraven op Friedhof Ludwigslust. Vader en zoon kwamen beiden om in Duitse concentratiekampen.

Voor Huis Leuvenum werd een Stolpersteine geplaatst.

Meer informatie

[Thomas Frans Josef van Lanschot | Oorlogsgravenstichting](#)

[Thomas Frans Josef van Lanschot \(Helvoirt, 12 juli 1921 - Ludwigslust, 17 mei 1945\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Marinus Hendrikus Maas \(Den Dungen, 12 juli 1918 - locatie onbekend, datum onbekend\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Search for documents in the Arolsen Archives](#)

[Eindhovensch dagblad » 07 mei 1937 - Art. 112 | Delpher](#)

[Bossche Encyclopedie | Baden Powellstraat](#)

[Geboorte Thomas Frans Josef van Lanschot op 12 juli 1921 » Open Archieven](#)

[Akte - CBG|Centrum voor familiegeschiedenis](#)

[Huis te Leuvenum | Stolpersteine.app](#)

[Huis te Leuvenum - Wikipedia](#)

Archief Nationaal Monument Kamp Amersfoort

[Neuengamme: C.J. Sandberg van Leuvenum](#)

[Leven buiten de tijd op Leuvenum - Het Buiten](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.